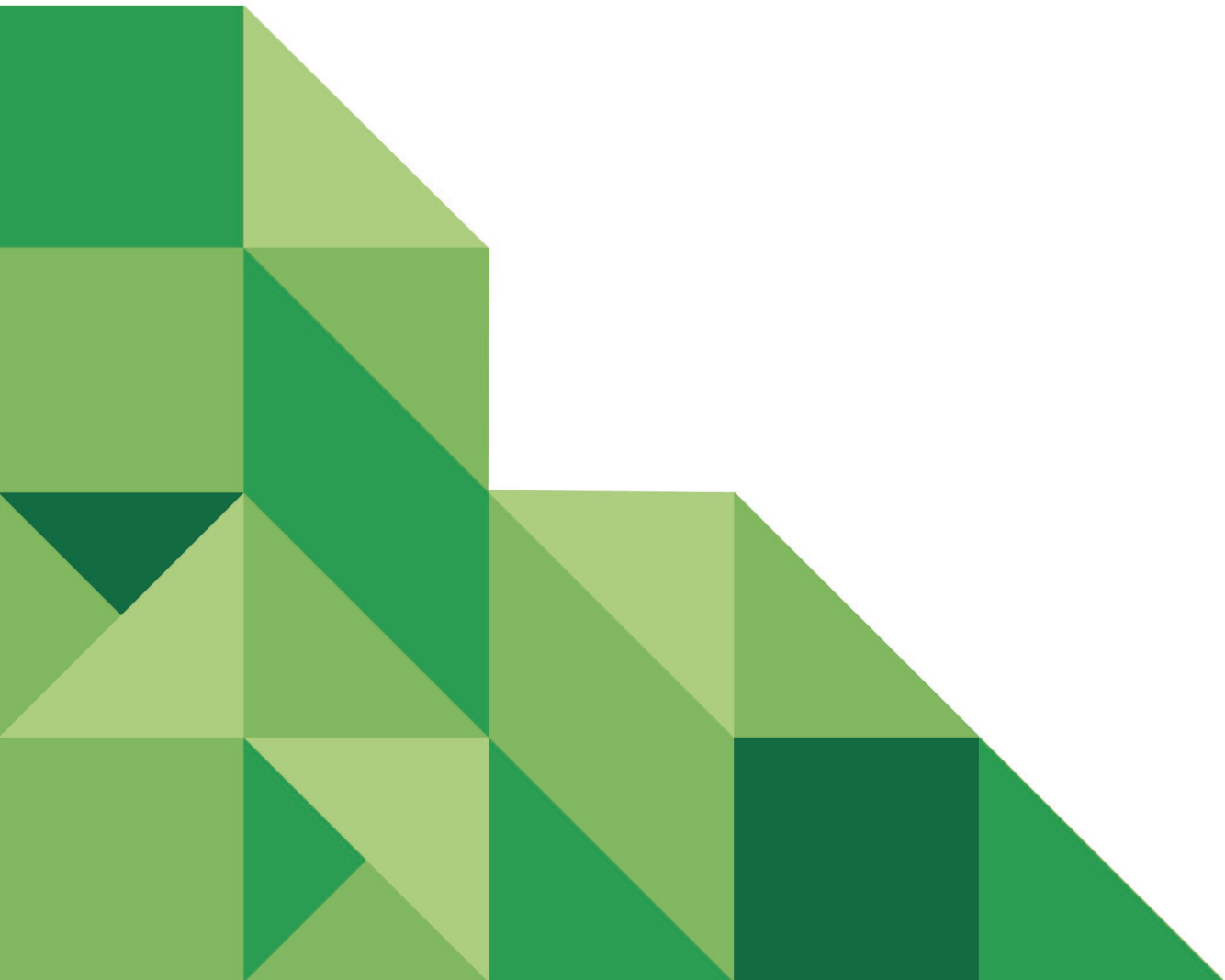

Joona Kainulainen

Rakennusalan tulevat ja kaavailut lakimuutokset

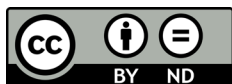
Julkaisusarja

Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C: Raportteja, 109

Tekijä

Joona Kainulainen, Karelia-ammattikorkeakoulu

© Tekijä ja Karelia-ammattikorkeakoulu

Tämä julkaisu on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiMuutoksia 2.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

ISBN 978-952-275-390-8

ISSN 2323-6914

Karelia-ammattikorkeakoulu 2023

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

**BUSINESS
JOENSUU**

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Projektia rahoitetaan osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian vuoksi toteuttamia toimia

Sisällys

1 EU-taksonomia.....	4
1.1 EU-taksonomian vaikutukset rakentamiseen.....	5
2 EPBD-direktiivi.....	7
3 Rakennustuoteasetus CPR	8
4 Rakennuslain muutokset.....	10
4.1 Rakennuksen elinkaari sekä purku- ja jättemateriaalit.....	11
4.2 Digitalisaatio.....	12
5 Science Based Targets	13
6 CSRD-direktiivi.....	14
Lähteet	15

1 EU-taksonomia

Euroopan Unionin taksonomia-asetus on osa vihreän kehityksen Green Deal -ohjelmaa, jonka päätavoite on hiilineutraali EU vuoteen 2050 mennessä. Taksonomia-asetuksen tavoitteena on suunnata rahoitusta ilmasto- ja ympäristöä hyödyttäviin hankkeisiin. Tavoitetta varten EU on luonut tieteeseen perustuvat määritelmät ympäristön kannalta kestäväille taloudelliselle toiminnalle, jotta sijoittajat pystyvät halutessaan löytämään luonnon kannalta kestäviä sijoituskohteita. Yleisesti tavoitteena on, että yritysten vertailu onnistuu ilmasto- ja ympäristötavoitteiden näkökulmasta.

Ympäristötavoitteita taksonomia määrittelee kuuteen erilliseen kategoriaan:

- Ilmastonmuutoksen ehkäisy
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Vesivarojen kestävä käyttö ja suojelu
- Kiertotalous
- Ympäristön saastumisen ehkäiseminen
- Ympäristön monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

Taksonomia-asetuksen mukaisen hankkeen tulisi merkittävästi edistää vähintään yhtä kategoriaista, eikä se samaan aikaan voi aiheuttaa haittaa yhdellekään muista. Lisäksi hankkeen tulee täyttää sosiaaliset vähimmäisvaatimukset; esimerkiksi YK:n eettiset työ- ja ihmisoikeusperiaatteet.

Vuonna 2022 taksonomian sääntely koskee suuria, julkisesti merkittäviä yrityksiä, joilla on yli 500 työntekijää. Kiinteistö- ja rakennusalaalla vaatimukset kohdistuvat siis tällä hetkellä kaikista suurimpiin yrityksiin. Taksonomian vaatimusten vuoksi suuret pörssiyritykset joutuvat hankkimaan tietoa arvoketjunsä muilta toimijoilta, jolloin taksonomian vaatimukset vaikuttavat myös pienempien yritysten arkeen.

1.1 EU-taksonomian vaikutukset rakentamiseen

Rakennuslalle taksonomia aiheuttaa merkittäviä muutoksia liittyen uusiin rakennushankkeisiin ja peruskorjaamiseen. Merkittävimmät vaatimukset koskevat kohteiden primäärienergian käyttöä ja työmaiden kierrätysastetta. Taksonomia mukailien rakennushankkeiden tulee hyödyttää merkittävästi vähintään yhtä kuudesta vaikutuskategoriasta. Ilmastonmuutoksen ehkäisyn osalta päävaatimuksia on tällä hetkellä kolme:

- rakennuksen primäärienergian tulee olla 10 % alhaisempi vaatimustasosta ja tämä tulee osoittaa sertifioidulla energiatehokkuustodistuksella
- yli 5000 m² uudiskohteelle on tehtävä ilmatiiveysmittaus
- yli 5000 m² uudiskohteelle on tehtävä hiilijalanjalan laskenta

Rakentamismääräysten mukainen energiaselvitys on laadittava suunnittelu- ja lupavaiheessa, jotta vaatimukset täyttyvät taksonomian mukaisesti.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta on tehtävä riskiarvio ilmastonmuutosta aiheuttaville riskeille ja suunnitelma tunnistetuille riskeille. Yleisesti isommat rakennushankkeet ja yritykset Suomessa ovat jo vastuullisia hankkien ympäristösertifiointeja, joiden osaksi riskiarviointi kuuluu. Vesivarojen käytön osalta taksonomia asettaa vaatimuksia uusille vesilaitteille. Virtaamavaatimukset on asetettu hanoille, suihkuille, wc:lle sekä urinaaleille. Laitteiden vedenkäyttö tulee todistaa tuoteselosteella, rakennuksen sertifioinneilla tai EU:ssa käytössä olevilla tuotemerkeillä.

Merkittävä vaatimus tulevaisuudessa on kiertotalouden vaatimusten täyttäminen. Taksonomian mukaan vähintään 70 % rakennustyömaiden rakennus- ja purkujätteestä tulee olla kierrätettävissä. Vaarattomat jätteet tulisi joko uudelleen käyttää, kierrättää tai viedä materiaalin talteenottoon. Ongelmia Suomessa voi aiheuttaa nykyinen korkea jätteiden energiahyötykäyttö, jota ei taksonomian mukaan huomioida vaatimusten piiriin. Suunnitteluvaiheessa on tehtävä kiertotaloussuunnitelma rakennusten purkamista tai muuntamista koskevien standardien mukaisesti.

Saastumisen ehkäisemisen osalta taksonomia asettaa rajoituksia kemikaaliasetusten kautta. Formaldehydille ja karsinogeenisille yhdisteille on asetettu raja-arvot sekä rakennusosien ja -materiaalien on täytettävä vallitsevat kriteerit. Saastuneille alueille (ympäristövaurio) rakennettava uusi rakennus vaatii alueella tehtävän epäpuhtausmittauksen ISO-standardi 18400 mukaan. Lisäksi rakennustyömailla on toteutettava toimenpiteitä melu- pöly- ja epäpuhtauspäästöjen vähentämiseksi.

Ympäristön monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelun osalta vaatimuksina on, että rakentaa ei voi ruuan tuotantoon soveltuvilla mailla, biologiselta monimuotoisuudeltaan rikkailla ja uhanalaisia lajeja sisältävillä alueilla eikä alueilla, jotka luetaan kansalliseksi hiilinieluksi tai metsiksi. Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) tai seulonta tulee myös toteuttaa EU-direktiivien mukaisesti.

Korjausrakentamisen osalta taksonomia asettaa vaatimuksia asunnon primäärienergi-
aan käyttöön, jonka on oltava vähintään 30 % vähemmän aikaisempaan tasoon ver-
rattuna. Muutoin korjauskohteiden vaatimukset ovat samat kuin uudisrakentamisessa,
tosin kaikkia vaatimuksia ei enää tarvitse jälkikäteen täyttää. Huomioitavat seikat kor-
jauskohteissa koskevat lähinnä kiertotaloutta sekä tilannetta, jossa vesikalusteita uusi-
taan. Uusien vesikalusteiden on täytettävä taksonomiassa asetetut virtaamavaatimuk-
set.

Olemassa olevien rakennusten kohdalla tarkkaillaan ennen kaikkea energiatehok-
kuutta. Ennen vuotta 2021 rakennetun rakennuksen tulee kuulua A-energialuokkaan tai
primäärienergian käytöltään parhaaseen 15 %:iin, jotta rakennus olisi taksonomian mu-
kainen. Rakennuksessa on lisäksi oltava energianseurantajärjestelmä. Parhaaseen 15
%:n joukkoon yltäminen kiristyy sitä mukaa, kun kohteiden energiatehokkuus parantuu.
Lisäksi EU:ssa on suunnitteilla energiatehokkuusdirektiivi EPBD:n uudistus, joka toteutu-
essaan voi aiheuttaa pakollisia lämmitysremontteja heikoimman energialuokituksen
saaneisiin rakennuksiin.

2 EPBD-direktiivi

EPBD eli rakennusten energiatehokkuusdirektiivi on alun perin julkaistu jo vuonna 2002. Direktiivin päätarkoitus on asettaa vähimmäisvaatimuksia energiatehokkuuden parantamiseksi sekä hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseksi. Direktiiviä on päivitetty vuosina 2010, 2018 sekä viimeisimpänä vuonna 2021, jolloin on luonnosteltu uusi lainsäädäntöehdotus. Uusimman ehdotuksen tavoitteena on edelleen parantaa rakennusten energiatehokkuutta, lisätä uusiutuvan energian käyttöä ja vähentää hiilidioksidipäästöjä. Isoimpana tavoitteena on päästötön rakennuskanta vuoteen 2050 mennessä jokaisessa EU-maassa. Suomessa tavoite tarkoittaisi sitä, että vuotuinen primäärienergian kokonaiskäyttö olisi alle $75 \text{ kWh}/(\text{m}^2/\text{a})$ asuinrakennuksessa ja alle $90 \text{ kWh}/(\text{m}^2/\text{vuosi})$ toimistorakennuksissa.

Uuden ehdotuksen päätavoitteena on pienentää rakennusten energian loppukulutusta sekä kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2030 mennessä ja suunnitella Euroopan laajuisesta ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä. Uudistus johtaa energiatehokkuuden ja sen vähimmäisvaatimusten käyttöönottoon rakennusalaalla. Vähimmäisvaatimukset täyttäkseen, G-energiatehokkuusluokkaan kuuluvat rakennukset käytöstavasta riippuen tulee remontoida aluksi vähintään luokkaan F ja 2030-luvun alusta luokkaan E. Käyttäjälle energiaremontin hyöty näkyy alentuvissa energiakustannuksissa ja rakennuksen mahdollisena arvonnousuna.

Uuden direktiiviehdotuksen vaatimuksena on, että jokainen EU-jäsenvaltio laatii kansallisen rakennusten perusparannussuunnitelman. Suunnitelman pohjalta kukin valtio etenee kohti päästötöntä rakennuskantaa vuoteen 2050 mennessä. Aikaisemman EPBD-direktiivin pohjalta tehdyn Suomen korjaussuunnitelman tavoitteena oli vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 90 % vuoteen 2050 mennessä. Tätä suunnitelmaa on siis päivitettävä vastaamaan uusia tavoitetta. Yhteistä tavoitteilla on kuitenkin se, että rakennusten fossiilisten polttoaineiden käytöstä tulisi asteittain päästä eroon.

3 Rakennustuoteasetus CPR

Rakennustuotteiden asetus (Construction Products Regulation, CPR) on Euroopan unionin asetus, joka määrittelee ehdot rakennustuotteiden markkinoille saattamiselle EU:ssa. Asetuksen tarkoituksena on varmistaa, että EU:ssa markkinoille saatetut rakennustuotteet täyttävät yhteiset turvallisuus-, terveys- ja ympäristösuorituskykykriteerit sekä helpottaa rakennustuotteiden vapaata liikkuvuutta EU:ssa. CPR-asetus koskee laajaa valikoimaa rakennustuotteita, kuten rakenteellisia metallituotteita, eristemateriaaleja, lasituotteita, sähkö- ja elektroniikkajärjestelmiä sekä rakennuskemikaaleja. Se ei koske tuotteita, jotka eivät ole tarkoitettu pysyvästi rakennustöihin.

CPR-asetuksen mukaan rakennustuotteiden tulee olla varustettu suoritusasoilmoituksella (DoP), joka sisältää tietoa tuotteen oleellisista ominaisuuksista, kuten mekaanisesta kestävydestä ja palonkestävyydestä. DoP on toimitettava käyttäjille ja viranomaisille pyynnöstä. CPR määrittelee lisäksi tuotetodistusjärjestelmän, jonka avulla valmistajat voivat merkitä tuotteisiinsa CE-merkinnän. Merkinnän saa, jos tuotteet on testattu ja todettu täyttävän asiaankuuluvat harmonisoidut eurooppalaiset tuotestandardit (hEN). CE-merkintä osoittaa, että tuote täyttää CPR:n vaatimukset ja tuotteet voidaan saattaa EU:n markkinoille.

Euroopan komission uudessa esityksessä CPR-asetuksen sisältö tulisi muuttumaan huomattavasti nykyisestä. Suurinta muutosta ollaan kaavailemassa rakennustuotteiden ominaisvaatimuksiin. Rakennustuotteiden tulisi jatkossa täyttää merkittäviä kiertoalouden, uudelleenkäytön ja tuoteturvallisuuden kriteereitä. Uusi asetus antaisi Euroopan komissiolle mahdollisuuden vaikuttaa tarkasti pakollisista raja-arvoista ja ehdoista, jotka ovat yleisesti tai tuoteryhmittäin täytettävä. CE-merkinnän osalta uusi ehdotus vastaa pääosiltaan nykyisin voimassa olevaa säädöstä.

Muita esityksen pääkohtia ovat:

- Suorituskyvyn valvonta: valmistajien on jatkossa seurattava tuotteiden suorituskykyä ja ilmoitettava viranomaisille, jos ominaisuudet muuttuvat.
- Digitaalinen dokumentointi: valmistajien on varmistettava, että tuotteiden digitaalinen dokumentointi on saatavilla.
- Jäljitettävyys: tuotteen alkuperä ja tuotantoprosessi tulee voida jäljittää, jotta turvallisuus- ja ympäristövaatimukset täyttyvät
- Maahantuonti: maahantuonnissa on noudatettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä ja toimitettava käyttö- ja ylläpito-ohjeet

- Ympäristöystävällisyys: asetus painottaa rakennustuotteiden ympäristöystävällisyyttä, jolloin valmistajien on osoitettava tuotteiden ympäristöystävällisyys ja kestävyys
- Käyttötarkoitus: tuotteiden käyttötarkoitus on määriteltävä tarkemmin ja varmistettava, että tuotteet soveltuvat asianmukaisesti käyttöön.

Sertifiointimenettelyn osalta säännökset harmonisoidaan siten, että sertifikaattien myöntämiseen liittyvät menettelyt ovat samat jokaisessa EU-maassa.

4 Rakennuslain muutokset

Suomen kunnianhimoisena tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä sekä tavoitella hiilinegatiivisuutta 2040-luvulla. Nykyisen pääministeri Sanna Marinin hallituksen johdolla on suunniteltu maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksia, joiden päätavoitteena on hiilineutraali yhteiskunta. Rakennusallalla tämä tarkoittaa erityisesti rakentamisen laadun parantamista sekä digitalisaation edistämistä. Hiilineutraaliustavoitteet vaativat merkittäviä kasvihuonekaasupäästövähennyksiä rakentamisessa, sillä itse rakentaminen sekä käytönaikaiset päästöt ovat yli kolmanneksen Suomen kasvihuonekaasupäästöistä.

Hallitusohjelma seuraa aiemmin luodun vähähiilisen rakentamisen tiekartan mukaista toimeenpanoa, sekä kehittää rakennuksen elinkaaren aikaiseen hiilijalanjälkeen perustuvaa säädösohjausta. Rakennuksen vähähiilisyys on tarkoitus lisätä osaksi säädösohjausta siten, että raja-arvoihin perustuva rakennuksen elinkaaren hiilijalanjälki tulisi osaksi säädösohjausta viimeistään 2025. Hiilijalanjäljen raja-arvot koskisivat ainoastaan rakennuksia, joihin nykyinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on käytössä. Ohjauksen tavoitteena on rakennuslupavaiheessa velvoittaa rakentajaa laatimaan ilmastaselvityksen. Ilmastaselvitys sisältää tiedon rakentamisen aiheuttamasta hiilijalanjäljestä sekä rakentamisen aiheuttamista hyödyistä hiilikädenjäljen muodossa.

Tukena ilmastaselvitysten laadintaan on Ympäristöministeriön kehittämä vähähiilisuuden arviointimenetelmä sekä kansallinen päästötietokanta. Suomen ympäristökeskuksen tehtävänä on pitää tietokannan tiedot ajan tasalla, jotta arvioinnin luotettavuus ja yhdenmukaisuus voidaan varmistaa. Arviointimenetelmää on testattu kolmen eri pilotointijakson aikana ja koekäyttöön on osallistunut kymmeniä yrityksiä Suomessa. Arviointimenetelmää käyttäneet yritykset ovat raportoineet käytön luoneen uusia liiketoimintamahdollisuuksia sekä mahdollistavan uudenlaisten palvelujen luomista rakennusalan yrityksille. Esimerkiksi hiilijalanjälkisääntely tuo vähähiilisten ratkaisujen kehittämiseen kilpailuetua eurooppalaisilla markkinoilla, jonne tiukemmat säädösohjukset tulevat vasta myöhemmin voimaan. Huolenaiheita yritysten keskuudessa herätti laskennan luotettavuus sekä erilaisten hankkeiden mahdollinen eriarvoistuminen. Osaaamista ilmastaselvityksen laatimiseen ei toistaiseksi ole saatavilla kaikkialla Suomessa, joka voi vaikeuttaa taantuvilla alueilla toimivien yritysten toimintaa.

4.1 Rakennuksen elinkaari sekä purku- ja jättemateriaalit

Suunnitteilla olevan rakennuslain merkittävänä tavoitteena on parantaa kierrätyksen ja kiertotalouden tilaa rakennusalalla. Tähän tavoitteeseen pyritään uudistamalla rakentamisen teknistä vaatimusta elinkaariominaisuuksille sekä velvoittamalla rakentajia laatimaan purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitykset. Elinkaariajattelun on tarkoitus olla suuremmassa roolissa rakennusten elinkaarten hallinnassa ja kestävässä rakentamisessa. Käytännössä elinkaariajattelu näkyisi erityisesti rakennuksen ja rakennustuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten arviointina.

Uutena veloitteena on kaavailtu materiaaliselosteen laadintaa. Materiaaliselosteen katsotaan olevan välttämätön, jotta rakennuksen vähähiilisyyden arviointi onnistuu sujuvasti. Materiaaliselosteen tulisi sisältää tiedot rakennuksen osista, materiaaleista ja niiden alkuperästä. Seloste on suunniteltu tehtäväksi ilmastaselvityksen ohella, jolloin tiedot saadaan kasattua molempia tarkoituksia varten. Materiaaliseloste toimii ilmastaselvityksen lähtökohtana, ja on sen lisäksi tietolähteenä rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeiden laatimisessa. Seloste on tarkoitus liittää osaksi digitaalisen tietomallin luettavia tietoja, jolloin sen laadinta on myös osana digitalisoinnin prosessia.

Rakennus- ja purkujätteen osalta niiden nykyistä tehokkaampi hyödyntäminen on merkittävässä osassa rakentamisen kiertotaloutta. Materiaalien ja tuotteiden luetteloinnin katsottaisiin edesauttavan tulevien jätelajien määrien arviointia sekä ehkäisevän rakennus- ja purkujätteen syntyä. Esityksessä on ehdotettu, että rakentamis- tai purkamisluvan yhteydessä arvioitaisiin hankkeen aiheuttaman rakennus- ja purkujätteen määrä. Arvioidut tiedot on tarkoitus päivittää hankkeen valmistuttua viranomaisten tietokantaan, jolloin kiertotaloustoimia voidaan keskittää oleellisimpiin jätevirtoihin ja hankkeisiin. Digitalisaation avulla tietokantaa voitaisiin hyödyntää materiaalien vaihdanta-alustoilla, joka loisi purkumateriaaleille uudenlaista markkinaa ja edistäisi materiaalien hyödyntämistä.

Kokonaisuutena ehdotuksen tavoitteena on huomioida rakennuksen koko elinkaari. Rakennukset on tarkoitus suunnitella resurssitehokkaiksi, ekologisiksi sekä tekniseltä käyttöiltään pitkäikäisiksi. Luonnonvarojen kulutus ja luonnon monimuotoisuus on otettava tarkemmin huomioon ja korostaa kestävässä rakentamisessa edellytyksiä. Merkittäviä huomioitavia seikkoja ovat rakennusten käytettävyyttä ja käyttöikää edistävät laatutekijät: muuntojoustavuus, rakenteiden ja järjestelmien käyttöikä sekä vaihdettavuus.

4.2 Digitalisaatio

Julkisen hallinnon digitalisointi on ollut nykyisen hallitusohjelman tavoitteita. Tällä hetkellä rakennuslupakäsittely on suurimmaksi osaksi sähköisessä muodossa ja paperiprosesseista ollaan luopumassa. Uutena tavoitteena on saada tietomalleilla tuotetut suunnitelmat käyttöön lupakäsittelyssä. Samalla tarkoituksena on keskittää tietomallit valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Toteutumamallien avulla voidaan muodostaa rakennuksen ”digitaalinen kaksonen”, jonka avulla rakennuksen suunnittelu ja peruskorjausten hahmottaminen helpottuvat.

Suunnittelumallin tarkoituksena on mahdollistaa lisätyn todellisuuden sekä tekoälysovellusten käyttämisen rakennuslupien myöntämisen yhteydessä. Suunnittelumallin on tarkoitus sisältää rakennus-, rakenne-, ja talotekniikkasuunnitelmat sekä tuotetietoja, jotka on hankkeen toteutuksen yhteydessä tuotettu. Tietomalleilla luotujen työkalujen avulla on mahdollista tehostaa esimerkiksi rakennusten ja rakennustuotteiden hiilijalanjälkilaskelmien sekä elinkaari vaikutusten viranomaisvalvontaa. Digitaalisen käyttö- ja huolto-ohjeen on tarkoitus mahdollistaa paremman rakennuksen kunnossapidon ja elinkaaren hallinnan.

Uuden esityksen mukaan tiedot on tarkoitus toimittaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään yhteentoimivassa ja koneluettavassa muodossa. Tällöin eri tietojärjestelmien tiedot ovat helpommin käytettävissä, yhdistettävissä ja vertailtavissa. Tämä edistää tietovarojen tehokasta hyödyntämistä ja tukee toimialan digitalisaatiota, sekä mahdollistaa erilaisten tutkimusten, tilastojen ja raporttien tekemisen, joita tällä hetkellä toteutetaan erilaisten tiedonkeruiden pohjalta.

5 Science Based Targets

Science-based targets eli tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet on aloite, joka luotu edistämään yksityisellä sektorilla toimivia yrityksiä asettamaan päästövähennystavoitteita omalle toiminnalleen. Tieteeseen perustuvat tavoitteet tarkoittavat sitä, että tavoitteet asetetaan Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden mukaisiksi. Aloitteeseen osallistuminen on vapaaehtoista ja se tarjoaa yritykselle mahdollisuuden tunnistaa omat ilmastoriskit ja -mahdollisuudet, edistää innovaatioita ja kilpailukykyä ja saavuttaa positiivista näkyvyyttä.

Aloitteeseen sitoutuminen tapahtuu täyttämällä sitoutumiskirje SBTi:n verkkosivustolla. Sitoutumisen jälkeen yrityksellä on 24 kk aikaa määrittää, hyväksyttää ja viestiä ilmastotavoitteistaan. Tavoitteet määritellään 5-10 vuodeksi lyhyelle aikavälille sekä mahdollinen pitkän aikavälin tavoite saavutettavaksi vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteiden asettamista varten yrityksen on suoritettava GHG-protokollan (kasvihuonekaasuprotokolla) mukainen laskenta, joka on siitä eteenpäin laskettava vuosittain.

Laskennan pohjalta tehtävien tavoitteiden tulee noudattaa SBTi:n kriteereitä, jotta ne voidaan hyväksyä osaksi aloitetta. Lyhyen aikavälin tavoitteen tulee kattaa GHG-protokollan scope 1 -ja 2 -päästöt 95 prosenttisesti sekä tilanteessa, jossa scope 3 -päästöt ovat yli 40 %, on scope 3 -kategoriasta katettava 67 %. Pitkän aikavälin tavoite on Pariisin ilmastosopimuksen mukainen, ja tavoitteena on vähentää päästöjä vähintään 90 % vuoteen 2050 mennessä. Scope 1 -ja 2 -päästöistä on tuolloin katettava 95 % ja scope 3 -päästöistä 90 %. Tavoitteiden edistymistä tulee seurata ja raportoida vuosittain. Raportin voi toistaiseksi toteuttaa yrityksen omissa kanavissa esimerkiksi vastuullisuusraportin tai vuosiraportin yhteydessä. SBTi-raportointi auttaa yritystä vastaamaan tulevien EU-direktiivien vaatimuksiin kuten CSRD-direktiiviin.

6 CSRD-direktiivi

CRSD eli Corporate Sustainability Reportive Directive on uusi EU lainsäädäntö, joka on tulossa voimaan 2024 suurille yleisen edun kannalta merkittävillä yhteisöillä. Vuonna 2025 CSRD tulee voimaan muille suurille kirjanpitovelvollisille ja vuonna 2026 listatuille pienille ja keskisuurille yrityksille. Direktiivi asettaa kestävyysraportointiin velvoitteita suuryrityksille ja sen tavoitteena on tehdä kestävyystoimista läpinäkyviä raportointivelvoitteen kautta. Lainsäädännön muita tavoitteita ovat yritysten näkemyksen kehittäminen oman toimintansa kestävydestä, auttaa toimijoita tunnistamaan kestävyteen sisältyvät riskit ja mahdollisuudet sekä luoda vastuullisuuden kehittämiseen strategia.

EU:n taksonomia-asetus velvoittaa tällä hetkellä suuria yrityksiä julkaisemaan tietoa siitä, kuinka ilmasto- ja ympäristötavoitteiden mukaista niiden toiminta on. CSRD-raportointi tulee velvoittamaan suurempaa osaa EU:n yrityksistä taksonomiaraportoinnin piiriin, sillä sen on määrä vaikuttaa mikroyrityksiä lukuun ottamatta kaikkiin EU:n pörssi-yhtiöihin. Lisäksi CSRD-raportoinnin piiriin kuuluvat yritykset, jotka täyttävät vähintään kaksi kriteeriä seuraavista: yli 250 työntekijää, 40M€ liikevaihto, 20M€ varallisuus.

CSRD:n myötä yritykselle tulee vuosittain raportoitavaksi uusia julkistettavia kestävyystietoja. Esitettävälle tiedolle on määritetty laatuvaatimukset taloudellisen raportoinnin tapaan. Tarkasteltavien tietojen aika on jaoteltu kolmeen osaan: alle vuosi, 1-5 vuotta sekä yli 5 vuotta. Kestävyysraportti koostuu kestävä kehityksen strategian ja toimeenpanon kuvauksesta sekä suoritusmittareista. Strategia pitää sisällään liiketoiminnan kannalta olennaisimmat kestävyysriskit, -mahdollisuudet sekä -vaikutukset. Toimeenpano kuvaa, miten yritys hallitsee kestävyysriskejä, kestävyden tuomia mahdollisuuksia sekä kestävyden vaikutuksia. Suoritusmittarit ovat tunnuslukuja, joiden perusteella tuloksia ja kehitystä voidaan järkevästi verrata ja arvioida.

Lähteet

PEEB. 2021. The Eu taxonomy – what does it mean for buildings?

https://www.peeb.build/imglib/downloads/PEEB_EU_Taxonomy.pdf. 02.02.2023

Fondia. 2022. EU-taksonomia kiinteistö- ja rakentamisalalla. <https://fondia.com/fi/fi/ajankohtaista/artikkelit/EU-taksonomia-kiinteisto-ja-rakentamisalalla-mita-pitaa-nyt-tietaa>.

02.02.2023

Eur-Lex. 2021. Euroopan unionin virallinen lehti. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2021:442:FULL&from=EN>.

02.02.2023

European Commission. 2022. Proposal on the revision of the Construction Product Regulation.

https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/construction/construction-products-regulation-cpr/review_en. 14.3.2023

Rakennusteollisuus. 2022. Euroopan komission esitys uudeksi rakennustuoteasetukseksi on jul-

kaistu. <https://www.rt.fi/Ajankohtaista/Tiedotteet/2022/euroopan-komission-esitys-uudeksi-rakennustuoteasetukseksi-on-julkaistu/>. 07.03.2023

Hallituksen esitys YM. 2022. Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislainsäädännön ja siihen liittyviksi la-

eiksi. <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f807d311e>. 01.02.2023

Grant Thornton. 2022. CSRD – Tavoitteet, vaatimukset ja aikataulu. <https://www.grantthornton.fi/ajankohtaista/csrd--tavoitteet-vaatimukset-ja-aikataulu/>.

09.02.2023

NordCheck. 2022. CSRD – mitä on luvassa? <https://www.nordcheck.com/fi/csrd-mita-on-luvassa/>

09.02.2023.

Ympäristöministeriö. 2022. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin uudistaminen.

<https://ym.fi/rakennusten-energiatehokkuusdirektiivin-uudistus>. 13.02.2023

Science Based Targets. 2021. SBTi Criteria and Recommendations. [https://sciencebasedtar-](https://sciencebasedtargets.org/resources/files/SBTi-criteria.pdf)

[gets.org/resources/files/SBTi-criteria.pdf](https://sciencebasedtargets.org/resources/files/SBTi-criteria.pdf). 10.02.2023

Ecobio. 2022. Science-based targets (SBT) – mitä ja miksi? <https://ecobio.fi/science-based-targets-sbt-mita-ja-miksi/>.

10.02.202

